

Предраг ВАСИЉЕВИЋ, 19.03.2008 В.Новости

Са Србима у Косовској Митровици, на које су 17. марта ударили до зуба наоружани специјалци УНМИК, био је министар за Косово и Метохију Слободан Самарџић. Два дана после сукоба и дан пошто је постао нови потпредседник ДСС, Самарџић за „Новости“ одговара на питање - ко је одговоран за нови 17. март? - На то тешко питање одговор може искључиво да да међународна објективна, одговорна истрага под вођством Уједињених нација.

* Шта они треба заиста да утврде? - Главно је да се истражи најважнија чињеница - ко је дао команду да специјалци УНМИК полиције на бруталан начин српске судије избацују из суда, похапсе и одведу у затвор у Приштину. Тако је све почело. Бруталност УНМИК специјалаца није могла да прође без одговора народа. Али, онај ко је упалио шибицу, тај је одговоран. Зна се да је експлозивни материјал свугде распоређен по КиМ. Право питање је ко је активирао експлозив.

* Да ли је Србија затражила званично истрагу? - Иницијативу смо дали УН и учинићемо све да се сазна ко је дао наредбу да се крене на судије који су протестовали тражећи само своја синдикална права. Имамо јаке доказе за истрагу: снимке, метке који су извађени из тела повређених, остатке метака снајпера из којих су Срби гађани. Имамо доказе да је неко хтео да направи конфликт и ратно стање на Косову.

* Већ је кренула кампања да се одговорност за сукобе пребаци на Београд, део Владе, па и вас лично... - То је уобичајена оркестрирана кампања. Када се нешто деси на Косову, кривица се одмах хорски и агресивно пребацује на Београд и на косовске Србе. То је већ виђено. Чињенице говоре да су Срби били изазвани, начином на који је акција изведена и њеним контекстом.

* Какве су биле намере акције коју је спроводио Унмик? - Оне су више него очигледне: да се на терену примени Резолуција о независном Косову и да се остварује намера стварања нове албанске државе. Хтели су да једном заувек дају насилну лекцију Србима: да похapse Србе судије, одведу их у затвор у Приштину и да тако немилосрдно кажњавање произведе престанак сваког отпора против независности.

* Јесу ли у некој мери успели у тој намери? - Не, јер су поред намере, имали лошу процену - да Срби неће реаговати и да ће УНМИК и КФОР моћи да савладају тај евентуални отпор Срба. Е, када им акција није успела, ништа друго им није ни преостало него да окриве Београд. Говорим о онима који су смислили ову акцију, а не о онима који су је извели. Зато и тражимо међународну истрагу под ауторитетом УН.

* Министар одбране Драган Шутановац, поред прекомерне употребе силе од стране УНМИК, осудио је и реакцију Срба... - Министар Шутановац је самоизоловао свој ресор и себе лично из збивања на КиМ. Он напросто не прати ту ситуацију. Иступио је као странац. Понаша се као да је из неке друге земље, ко наводно даје уравнотежене изјаве и свој „непристрасан“ суд. Признао је да је било прекомерне употребе силе, а онда је већ у следећој реченици пожурio да оптужи народ који се борио за своја права и мене лично.

* Шутановац је изјавио и да Ви не говорите у име Владе Србије, а да он није ни видео ваш Акциони план за КиМ... - То је његова немоћ да се као министар одбране позабави догађајима на КиМ. Он до сада није ни показивао велико интересовање и ентузијазам да се, као министар одбране, бави Косовом и најбоље је било да је тако и остало. Појавио се сада, да оптужи Србе који су бранили своје интересе.

* Коалициони партнер ДС Ненад Чанак оптужио је Коштуницу да покушава да изазове рат на Косову... - Када је реч о Ненаду Чанку, он апсолутно не завређује никакав коментар.

* Колико су те оптужбе у функцији предизборне кампање? - Предизборна кампања ме, у контексту Косова, апсолутно не занима. Радим према мандату, државној политици и националним плановима. На Косову сам 16. и 17. марта деловао у тим оквирима и најпримереније датој ситуацији. Ако неко има потребу да Косово и немиле догађаје употреби у кампањи, тај не само да прави грешку већ и катастрофалан, убиствен потез према Србији.

* Може ли насиље наредних дана да поново ескалира? - Тешко је давати прогнозе о блиској будућности. Успели смо да 17. марта смиримо тензије и да вратимо судије и ослободимо их из затвора. Изненадићете се, али морам да похвалим улогу Ларија Росина са којим сам непрекидно био у вези. Ситуација је под контролом и најважније је да се одрже мир и стабилност и да Срби наставе да живе свој живот на КиМ као грађани Србије.

* Може ли се то постићи? - Има начина и изгледа да се то одржи. Само би било страшно погубно да политичари који више гледају у Брисел и Вашингтон, него у Београд, наставе да се петљају у ове ствари.

* Да ли у ДСС сматрате да су ДС и Г17 плус одустали од одбране Косова унутар Србије? - Изазови су данас такви да сваки политички актер мора бити крајње одређен према тим изазовима. Неке снаге у свету и државе подржавају независност Косова, и Србија на то мора да реагује. Немогуће је држати очи затворене. ДС у влади није положила тај тест изазова који је наметнула стварност.

* Теза ДС је да само јака Србија која граби ка ЕУ може да сачува Косово... - ДС се понаша као да се 14. децембра ништа није десило. А тада је ЕУ одлучила да преузме водећу улогу у спровођењу Ахтисаријевог плана за КиМ. Ако ЕУ шаље мисију да оствари независност КиМ онда се на то мора одговорити. ДС каже да то није важно већ да је важно да наставимо да гурамо интеграције са ЕУ. Зато у њих више немамо поверења.

* А може ли се, како сматрају у ДС, уласком у ЕУ одбранити Косово? - То је једна постмодерна бајка и успаванка за становништво. То је фикција. Најпре да се може у неко скорије време ући у ЕУ. Јер, да нема Косова и да нема хашког разлога, ми не бисмо могли бити члан ЕУ за десет година. Са овим условима, вероватно и касније. Ако неко хоће једну запаљиву ситуацију да гаси једним хипотетичким стањем које ће се остварити за једну деценију, тај прича успаванку. Та теза је крајње неуверљива и то је једна политичка демагогија.

* Други део тезе је да ДСС гура земљу у самоизолазију којом ћемо да изгубимо Косово... - Самоизолација је као идеја глупост и лоша пропаганда. То не постоји, а нарочито не у Србији. Нико у свету не прети Србији изолацијом, једино неки Срби прете Србима самоизолацијом. Ово нису деведесете године, ово није Милошевићев режим, већ демократија отворена према целом свету.

ЗАСТРАШИВАЊЕ КАО БУМЕРАНГ

* ДСС не говори о постизборним коалицијама, али какву Владу очекујете после нових избора? - Надам се да странке неће водити кампању застрашивања грађана, јер ће им се то вратити као бумеранг. Са становишта ДСС, приликом оснивања нове Владе, апсолутни приоритет ће имати одбрана КиМ. Борба за Косово у Србији је борба за Србију у ЕУ. То је редослед приоритета и он се не може извртати и ротирати. Очекујем да ће бирачи гласати за странке које имају националну и демократску политику и политику очувања КиМ.

ХОЋЕМО У ЕВРОПУ

* ОПТУЖУЈУ вас да удаљавате Србију од ЕУ?

- То су груба подметања. Ми хоћемо Србију у ЕУ, али морамо најпре да разјаснимо са Бриселом где су границе наше државе. Тражимо преговоре са Бриселом као што их има свака друга земља. ЕУ сада помаже да нам се узме део територије, коју ми морамо бранити. Ризици јесу велики, али то није неодговорна политика. Па, да ли треба да зажмуримо, да се правимо невешти и да признамо независност нашег Косова? Морамо да сачувамо и Косово и односе са државама у свету.